

**ВИЗНАЧЕННЯ ОБСЯГІВ ДОДАТКОВИХ КАПІТАЛОВКЛАДЕНЬ У
РЕКОНСТРУКЦІЮ ТВАРИННИЦЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ ПО
ВИРОБНИЦТВУ ЯЛОВИЧИНИ**

**Чигринов Є.І., д.с.-г.н., професор, Глєбова Ю.С., к.е.н.,
Сиромятникова Н.А., к.с.-г.н.**

(Харківська державна зооветеринарна академія)

Нині постає важлива проблема відновлення зруйнованих великотоварних тваринницьких комплексів по вирощуванню молодняку великої рогатої худоби на м'ясо, як одне з основних завдань, які необхідно вирішити для відновлення ефективного функціонування галузі тваринництва. Вирішення цієї проблеми можливе шляхом реконструкції та нового будівництва таких комплексів

У наш час в Україні практично зруйновані великотоварні підприємства по виробництву яловичини. Залишилися лише невеликі господарства та приватні підприємці, що виробляють яловичину у кількості, недостатній для задоволення потреб населення. У зв'язку з цим саме відродження великотоварних підприємств, які спеціалізуються на вирощуванні молодняку великої рогатої худоби на м'ясо, зможе вирішити проблему дефіциту м'яса та стабілізації цін [1].

Необхідною умовою проведення реконструкції - корінного або часткового переобладнання основних виробничих приміщень ферми чи тваринницького комплексу без розширення виробничої потужності у сучасних умовах, є залучення прогресивних технологій утримання тварин, які представляють собою таку систему взаємозв'язків елементів виробництва, яка в конкретних умовах забезпечує найвищий вихід високоякісної продукції в розрахунку на одну тварину, на одиницю витрат праці тощо. При цьому треба забезпечити оптимальні умови утримання тварин для одержання від них максимальної продуктивності.

Базовим підприємством для досліджень був агроцех №19 Маріупольського металургійного комбінату ім. Ілліча Донецької області, яке спеціалізується на вирощуванні молодняку на м'ясо і розраховано на 3200 скотомісць.

Для визначення сучасної вартості існуючих приміщень спочатку необхідно визначити первісну їх вартість, розрахунок якої проведено згідно з кошторисною вартістю типових проектів. [2]. Після цього окремо проаналізовано вартість будівельно-монтажних робіт та устаткування, що увійшли до первісної вартості. Виділивши вартість будівельно-монтажних робіт та устаткування, приведено первісну вартість до сучасних умов шляхом індексації змін ринкової вартості будівельно-монтажних робіт станом на 01.08.2008р. При цьому індекс для будівельно-монтажних робіт прийнятий 15,49, а для обладнання та устаткування - 14,39 [3]. Результати розрахунків наведені в таблиці 1.

У процесі експлуатації приміщень, збудованих у 1980-1985 рр., відбувався фізичний знос будівельних конструкцій і окремих елементів. Цей

знос не завжди рівномірний, протягом одного й того ж періоду часу різні частини приміщення зношуються не однаково. Тому, щоб визначити залишкову вартість приміщень комплексу, ми проаналізували ступінь зносу їх частин. Цей розрахунок виконано на підставі сучасної вартості будівельно-монтажних робіт та «Методики з експертної оцінки майна в підприємствах АПК по укрупнених типових показниках вартості» та фактичної візуальної експертної оцінки зносу.

Таблиця 1. Вартість тваринницьких приміщень при їх будівництві у 1980-1985рр. індексована до ринкової вартості станом на 01.08.2008р., тис. грн.

№ п/п	Назва приміщення	Кошторисна вартість типового проекту	Вартість з коефіцієнтом прив'язки	Вартість на 1.08.2008р.	
				всього	у тому числі устаткування
1	Телятник на 400 голів для телят віком 30 днів. – 6 міс.	96,13	130,74	2 016,02	120,44
27	Приміщення на 400 голів для молодняку віком 6-12 міс.	96,13	130,74	2 016,02	120,44
3	Приміщення на 400 голів для молодняку віком 6-12 міс.	96,13	130,74	2 016,02	120,44
4	Приміщення на 400 голів для молодняку віком 6-12 міс.	96,13	130,74	2 016,02	120,44
5	Телятник на 400 голів для телят віком 30 днів. – 6 міс.	96,13	130,74	2 016,02	120,44
6	Приміщення на 300 голів для молодняку віком 12-18 міс.	123,28	167,65	2 570,81	343,45
7	Приміщення на 300 голів для молодняку віком 12-18 міс.	123,28	167,65	2 570,81	343,45
8	Приміщення на 300 голів для молодняку віком 12-18 міс.	96,13	130,74	2 016,02	120,44
9	Приміщення на 300 голів для молодняку віком 12-18 міс.	96,13	130,74	2 016,02	120,44
Разом		919,47	1 250,48	19253,76	1 530,00

З таблиці 2 видно, що структура вартості елементів приміщень залежить від конструкційних рішень при будівництві, відсоткові значення знаходяться в наступних межах: фундаменти - 4,9-5,3 %, каркас - 19,6-21,2 %, стіни - 12,5-15,7 %, перекриття - 22,2-23,6 %, підлога - 13,9-14,8 %.

Всі приміщення після введення їх в експлуатацію безперервно використовувались у процесі виробництва.

Таблиця 2. Структура вартості елементів приміщень, %

Елементи приміщення	Приміщення		
	в рамних конструкціях		стійково-балочні
	№5;7;8;9;10	№2,4	№1,3

Фундамент	5,3	4,9	5,2
Каркас	21,2	19,9	19,6
Стіни	12,7	15,7	12,5
Перекриття	23,6	22,2	23,5
Покрівля	10,6	10,0	10,5
Утеплювач	6,0	5,7	6,0
Підлога	14,8	13,9	14,8
Прорізи:	5,8	7,7	7,9
вікна	2,6	4,9	4,9
двері	0,7	0,6	0,7
ворота	2,5	2,2	2,3
Разом	100	100	100

Після переоцінки вартості основних приміщень комплексу з урахуванням фізичного зносу окремих елементів нами була розрахована залишкова вартість приміщень, яка приведена в таблиці 3.

Таблиця 3. Залишкова вартість елементів основних приміщень, тис. грн.

Елементи приміщення	Приміщення								
	№5	№7	№8	№9	№10	№2	№4	№1	№3
Фундамент	90,1	95,1	95,1	95,1	80,1	88,2	88,2	112,3	110,0
Каркас	381,2	381,2	381,2	381,2	361,1	358,4	358,4	423,5	414,7
Стіни	216,9	228,9	221,7	228,9	192,8	282,7	273,8	264,5	256,1
Перекриття	402,4	424,7	411,3	411,3	357,7	408,2	378,7	486,8	471,1
Покрівля	140,4	160,5	150,5	160,5	120,4	170,6	161,1	175,4	175,4

Утеплювач	86,0	91,7	86,0	91,7	57,3	97,2	91,8	100,2	93,5
Підлога	112,3	196,6	168,5	182,6	112,3	210,8	184,4	263,7	263,7
Прорізи:	87,3	91,1	88,6	92,4	76,2	126,2	119,6	151,8	138,3
вікна	36,6	39,1	36,6	39,1	29,3	79,0	74,3	92,8	81,9
двері	5,4	6,8	6,8	8,1	4,1	6,8	5,7	9,4	7,8
ворота	45,2	45,2	45,2	45,2	42,8	40,5	39,6	49,7	48,7
Всього	1516,6	1669,9	1602,9	1643,8	1357,9	1742,4	1656,1	1978,3	1923,0

Слід зазначити, що із загальної вартості основних виробничих приміщень залишкова вартість складає 81,2 %, а вартість реконструкції - 13,8 %. У структурі вартості робіт, пов'язаних з реконструкцією основних тваринницьких приміщень, значну частину займає вартість матеріалів – 68,0 %, потім заробітна плата будівельних робітників – 16,6%, вартість нового устаткування - 9,9 % і лише 5,4 % займають підготовчі роботи до реконструкції.

В таблиці 4 наведена вартість приміщень після реконструкції.

Для повноцінного функціонування тваринницького комплексу після реконструкції як підприємства із завершеним циклом виробництва, крім основних виробничих приміщень для утримання тварин, на території комплексу розміщується ряд необхідних допоміжних об'єктів і споруд: санітарний пропускник, естакада для завантаження худоби, приміщення для обробки телят, дезбар'єри, склад комбікормів, силососховища, сінажесховища, автоваги, трансформаторна підстанція з дизельною резервною електроустановкою, артезіанські свердловини, гноєсховища. Крім того, необхідно здійснити нове будівництво пункту ветеринарної медицини з ізолятором і стаціонаром, майданчик для обробки худоби, намети для сіна, пожежні резервуари, оновити загальнофермське технологічне устаткування.

В таблиці 5 наведена загальна вартість об'єктів комплексу після реконструкції Агроцеху №19

Таблиця 4. Вартість приміщень після реконструкції, тис. грн.

№	Залишкова вартість без устаткування тис. грн.	Устаткування, яке залишається	Вартість реконструкції					Балансова вартість після реконструкції		У тому числі	
			підготовчі роботи	вартість матеріалів	зарплата	устаткування	всього	БМР	устаткування		
1	1 978,27	343,45	-	-	-	-	-	2 321,73	1 978,27	343,45	
2	1 742,38	120,44	-	-	-	-	-	1 862,82	1 742,38	120,44	
3	1 922,99	343,45	-	-	-	-	-	2 266,44	1 922,99	343,45	
4	1 656,15	120,44	-	-	-	-	-	1 776,59	1 656,15	120,44	
5	1 516,60	-	31,00	324,40	71,69	85,70	512,797	2 029,40	1 943,70	85,70	
7	1 669,86	-	26,00	366,80	94,90	27,68	515,376	2 185,24	2 157,56	27,68	
8	1 602,93	-	26,00	366,80	94,90	27,68	515,376	2 118,31	2 090,63	27,68	
9	1 643,76	-	26,00	366,80	94,90	27,68	515,376	2 159,14	2 131,46	27,68	
10	1 357,94	-	31,00	324,40	71,69	85,70	512,797	1 870,73	1 785,03	85,70	
Всього	15 090,88	927,78	140,00	1 749,20	428,08	254,44	2 571,72	18 590,40	17 408,16	1 182,24	

Таблиця 5. Загальна вартість об'єктів комплексу після реконструкції
Агроцеху №19

Показник	Загальна вартість	у т.ч.	
		БМР	устаткування
Балансова вартість існуючих приміщень, тис. грн.	21 612,60	20 461,71	1 150,89
Вартість реконструкції і нового будівництва, тис. грн.	3 648,18	2 803,22	844,96
Разом	25 260,78	23 264,93	1 995,85
Питомі капіталовкладення в розрахунку на одне скотомісце всього, грн.	7 894,0	7 270,30	623,70
з них: залишкова вартість будівель і споруд	6 753,94	6 394,29	359,65
вартість реконструкцій	1 140,06	876,01	264,05
на 1 ц приросту живої маси	2 997,96	2 761,09	236,87
Структура питомих капіталовкладень, %:			
залишкова вартість будівель і споруд	85,6%	-	-
вартість реконструкцій	14,4%	-	-

Таким чином, обсяги вирощування молодняку великої рогатої худоби на м'ясо по всіх категоріях господарств України в 2007 році складає 27,5 % від рівня виробництва 1990 року. Значне зменшення виробництва відбулося в сільськогосподарських підприємствах. Поголів'я великої рогатої худоби по всіх категоріях господарств з 1990 року зменшилося з 24623 тис. гол. до 5491 тис. гол., що складає 22,3 % від рівня 1990 року. Поголів'я зменшилося за рахунок його скорочення в сільськогосподарських підприємствах. Якщо у 1990 році в сільськогосподарських підприємствах було розміщено 85,6 % поголів'я великої рогатої худоби України, то в 2007 році їх питома вага зменшилася до 35,1 %. Поголів'я худоби в господарствах населення в 2007 році знаходилося на рівні 1990 року, але їх питома вага зросла до 64,9 %.

Реконструкція тваринницького комплексу по вирощуванню молодняку великої рогатої худоби на 3200 скотомісць, яка полягає у впровадженні прогресивної технології утримання худоби, при заданих умовах дає можливість збільшити виробництво валового приросту живої маси на 16,9 %, збільшити середню живу масу однієї голови молодняку при реалізації до 486,8 кг або на 11,4 %. Вартість реконструкції приміщень становить 2571,72 тис. грн. Для нормального функціонування комплексу на його території треба здійснити нове будівництво допоміжних об'єктів і придбати загальнофермське технологічне устаткування на суму 1076,46 тис. грн.

Список використаних джерел

1. Власов В.І. Світове виробництво і споживання яловичини / В.І. Власов // Пропозиція. - 2000. - № 7. - С. 141-145.

2. Державні будівельні норми України. Правила визначення вартості будівництва ДБН Д.1.1-1-2000. - Х.: Рейдер, 2003. – 112 с.

3. Индексация изменений рыночной стоимости строительно-монтажных работ к их рыночной стоимости соответствующих периодов по состоянию на 01.08.2008г от 22.07.2008г. №9/8-449 // Ценообразование в строительстве. – 2008. - № 8. – С 12.

Аннотация

Определение объемов дополнительных капиталовложений в реконструкцию животноводческих предприятий по производству говядины.

Чигринов Е.И., Глебова Ю.С., Сыромятникова Н.А.

В статье предложены разработки по реконструкции крупнотоварных животноводческих комплексов по выращиванию молодняка крупного рогатого скота на мясо и могут быть использованы в качестве предпроектных материалов для разработки бизнес-планов, инвестиционных и типовых проектов по обновлению существующих и созданию новых животноводческих комплексов

Abstract

Determination of volumes of additional investment in the reconstruction of livestock enterprises for the production of beef

E.Chigrinov, Y.Gliebova, N.Siromyatnikova

The border of break-even of cattle breeding using of reconstruction and new construction of cattle breeding complexes had been defined, efficiency of various sources of financing of large-scale cattle-breeding complexes reconstruction and new construction had been analyzed